

Pokračujte stejně a přijde to. Nedostatek elektřiny už za tři roky. Po plynu se experti rozjeli

- CZ24 News | 17. června 2022

ČESKO: Advokát Jindřich Rajchl uspořádal debatu o energetice. Té se zúčastnili odborníci, kteří popisovali příčiny současné krize, kritizovali vysoké ceny elektřiny, i jejich dopady na životní úroveň občanů České republiky. Debaty se zúčastnili například bývalý ředitel Pražské plynárenské Pavel Janeček a energetičtí experti Vladimír Štěpán a Ivan Noveský

O debatě jsme informovali a přinesli nejdůležitější myšlenky z její první části, která se věnovala plynu. V úvodu druhé části debaty, která byla tentokrát o elektrické energii, se řešilo jednak obchodování s elektřinou na burze v Lipsku a jednak emisní povolenky.

„Emisní povolenky jsou neštěstí. Z původně ekologického nástroje se stal nástroj investičně spekulativní,“ řekl k tomu Ivan Noveský.

„Existují studie západních renomovaných badatelů, které říkají, že v roce 2030 90 % všech povolenek v Evropě budou platit tři státy – Polsko, Bulharsko a Česká republika. A jasně říkají, že máme nízkou cenu elektřiny,“ dodává Noveský a pokračuje s tím, že pokud by ceny elektřiny vyskočily na úroveň běžnou v Evropě, lidi umřou.

K otázce obchodování s elektřinou na burze uvedl Noveský, že fyzicky na burzu vlastně nic nevyvážíme a že by pro nás nebyl problém pokrýt spotřebu domácností i podniků vlastní vyrobenou elektřinou.

„Na Slovensku má v elektrárnách 30% podíl stát, u nás je to dokonce 70 %. Neměl by tedy být problém udělat to, co na Slovensku. Tam řekli: ‚My vám zdaňujeme elektřinu vyrobenou z jádra padesáti procenty‘ a najednou, světe div se, najednou se všichni akcionáři domluvili a zastropovali cenu elektřiny,“ vyzval k následování slovenského řešení Noveský.

Pavel Janeček upozornil, že energetická krize nesouvisela od svého začátku s válkou na Ukrajině: „Elektrická energie nešla nahoru od války, ta šla nahoru už od jara loňského roku.“

Uvedl, že za vším stojí tzv. Green Deal a enviromentální aktivisté, kteří obsadili různá místa ve státní správě. „Jak je možné, že související zákony vznikají na Ministerstvu pro životní prostředí a ne na Ministerstvu průmyslu, nebo financí“ zeptal se v této souvislosti.

A varoval před neuváženým postupem: „Pokud budeme pokračovat v nastoleném trendu rušení klasických elektráren a instalování fotovoltaiických a větrných, budeme od roku 2025 mít nedostatek elektřiny a ze země, která ji vyvážela, se staneme zemí, která ji bude dovážet. Otázka ale je, kde ji vezmeme a za kolik. Dostane nás to do dvojité pasti – cena a nedostatek.“

„Navíc vůbec nebereme v úvahu, že u nás slunce nesvítí tak, jako ve Španělsku a nefouká tady vítr jako na Baltu,“ zmínil Janeček i naprosto rozdílné povětrnostní podmínky v oblastech, kde se zmíněné elektrárny staví.

Slovo dostal i další odborník na energetiku, Vladimír Štěpán, a doslova šokoval:

„V ČR máme nejnižší výrobní cenu elektřiny a nejvyšší prodejní cenu elektřiny přepočtenou na paritu kupní síly na světě!“

Pak se ale dostal i k dalším tématům a reagoval na argumentaci ČEZ, který říká, že musí vyvážet elektřinu, aby se choval jako řádný hospodář: „Povinnost vyvážet elektřinu není. ČEZ říkal, že ano, ale není to pravda.“

U největšího českého výrobce a distributora energie zůstal: „Další věcí je zdanění nadměrných zisků ČEZ. U nás se říká, že to nejde, ale podívejme se do světa. EU říká, že to není problém. Všude se zdaňují IT firmy s velkými zisky. Ale všimněte si, u nás to nejde. U nás nic nejde. Ale přihrát něco nějakému velkému hráči, viz zásobníky plynu, to jde,“ kritizoval zároveň i poměry v České republice.

A došlo i na kritiku současné vlády: „Celkem slušně se zachoval Pavel Tykač, že alespoň nabídl státu nižší cenu za energii. Ale co udělal stát? Nic! To je důvod, aby vláda okamžitě odešla, protože elektřina je krizové místo v současné energetice.“

„Oni říkají, že zrušíme plyn, protože je ideově závadový a nahradíme ho elektřinou. S tou jsou ale tyto problémy,“ pokračoval Štěpán s odkazem na nevoli odebrat ruský plyn z Ruska, když v debatě před tím zaznělo, že stejný ruský plyn z Německa nám nevadí.

Štěpán uvedl i příklad z praxe, kdy si mu montéři tepelných čerpadel stěžovali: „My nepotřebujeme ve vládě politiky, my tam potřebujeme odborníky!“

„Jako občan bych se ptal: Co se stalo, že je elektřina najednou 5 krát dražší?“ pokračoval v diskuzi Janeček a dodal: „Žádné podmínky se nezměnily, meziročně se nic nestalo a elektřina je 5 krát dražší. Evidentně máme špatný vzorec výpočtu cen elektřiny, prodáváme ji špatným obchodním kanálem, máme nesmyslnou regulaci... atd. Pokud to ohrožuje průmysl, ohrožuje to i občany.“

Dopady energetické politiky na občany následně shrnul další diskutér Václav Tomčík: „Roční náklady na jednu domácnost se zvýší o 150 000 Kč. To je obrovská částka, která jde lidem pryč z peněženek. Proč vláda nic nedělá?“ zeptal se.

Že by ale nemuselo být tak zle, kdyby byla přijata příslušná opatření, naznačil v další části Ivan Noveský: „Reálná cena 1 kWh by mohla pro koncového spotřebitele dělat 3-4 Kč, namísto současných 11 Kč. A všichni by vydělali, ale vydělali by rozumně, ne ty desítky miliard,“ narážel na obří zisky ČEZ.

V debatě zazněl i jakýsi návod, jak z krize ven.

„Jediné řešení a jediná věc, která se musí provést okamžitě, je uvalení daně z obřího zisku na výrobce elektřiny. To povede jako na Slovensku k zastropování cen elektřiny. Firmy by pak přežily, elektřina by se nakupovala za 70 nebo 80 euro a ne za 200 - 240 euro. Současným stavem přicházíme o 300 mld. ročně.“ naznačil Štěpán.

„Druhá věc je zastavit vývoz elektřiny a vyvážet jen v létě, když je jí přebytek. Třetí věc je optimalizace obchodní politiky ČEZu. V době krize je třeba chovat se jinak.“

Došlo i na dotazy občanů z nichž nejostřejší odpověď si vysloužil ten, který byl směřován na plynové zásobníky, konkrétně na to, proč je vláda nekoupila zpět.

„To je to, co vůbec netušíme, je to na hranici vlastizrady,“ odpověděl Ivan Noveský:

„Asi někdo zalobboval,“ uzavřel téma Václav Tomčík.

ZDROJ